

شناسنامه درس

گروه آموزشی پرستاری بزرگسالان
نیمسال تحصیلی اول ۹۷-۹۶

عنوان درس: پرستاری بزرگسالان/سالندان ۱

شماره درس: ۵۱۱۳۵۳

نوع واحد: نظری

تعداد واحد: ۳ واحد

رشته، مقطع و ترم دانشجو: پرستاری، کارشناسی ترم ۳ پرستاری

مکان برگزاری: کلاس شماره

تعداد دانشجویان: ۷۴

زمان کلاس: شنبه و سه شنبه: ۲-۴

دروس پیش نیاز یا همزمان: تشریح، فیزیولوژی، بیوشیمی، میکروب شناسی، انگل شناسی، تغذیه و تغذیه درمانی و مفاهیم

پایه پرستاری

مسئول درس: دکتر پروانه اباذری

استاد درس: خانم مردانیان، دکتر شهریاری، دکتر اباذری

تلفن تماس مسئول درس: ۳۷۹۲۷۵۴۳

ساعات حضور در دفتر: یکشنبه ها ساعت ۱۰-۱۲

Email: abazari@nm.mui.ac.ir

شرح درس: در این درس مفاهیم اختلالات تعادل اسید و باز به عنوان مفاهیم زیر بنایی مراقبت های پرستاری در اختلالات دستگامهای

مختلف بدن تدریس خواهد شد، با مروری بر آناتومی و فیزیولوژی و آزمایشات اختصاصی سیستم های گوارشی و عضلانی

اسکلتال، اختلالات شایع در این سیستم ها با تاکید بر مراقبت های پرستاری مبتنی بر کاربرد فرایند پرستاری تدریس خواهد شد. ضمن

تدریس این درس به دانشجو کمک می شود آموخته های خود را با آموخته های قبلی تلفیق نموده و از ساخت دانشی جدید

خود برای ارتقاء صلاحیت حرفه ای خود در مراقبت از مددجویان بزرگسال و سالمند مبتنی بر فرایند پرستاری بهره گیرد.

هدف کلی درس: ایجاد و تقویت ساخت شناختی مناسب برای دانشجو و ایجاد توانایی در او برای تلفیق آموخته های خود در زمینه علوم

پایه و علوم بالینی در راه ارائه مراقبت ایمن و مطمئن به مددجویان مبتلا به اختلالات آب و الکترولیت و اسید و باز، اختلالات سیستم

عضلانی اسکلتال و گوارشی.

اهداف رفتاری :

در پایان این درس با توجه به هدف کلی امید است دانشجویان قادر باشند :

۱- برای یک بیمار بستری بر اساس آموخته های کلاسی و با کمک از هم گروهی ها بررسی و شناخت انجام و در کلاس

درس ارائه نمایند

۲- مبتنی بر کیس آموزشی، تشخیص های پرستاری واقعی و در خطر را تدوین و در کلاس ارائه نمایند

۳- ارتباط برنامه ریزی با تدوین تشخیص های پرستاری، اهداف و ارزشیابی در فرایند پرستاری را توضیح دهد

۴- اهمیت کاربرد فرایند پرستاری در ارائه مراقبت های مبتنی بر شواهد را با مقایسه با مراقبت معمول جاری در مراکز

درمانی را توجیه نمایند

۵- مفهوم تعادل اسید و باز را شرح دهند

- ۶- انواع اختلالات اسید و باز (اسیدوز تنفسی و متابولیک، آلکالوز تنفسی و متابولیک) را از نظر اتیولوژی، تظاهرات بالینی و آزمایشگاهی و درمان و مراقبت با هم مقایسه نمایند.
- ۷- نقش بحرانی پرستار در مدیریت اختلالات اسید و باز را تحلیل نماید
- ۸- آناتومی و فیزیولوژی سیستم حرکتی را توضیح دهند.
- ۹- بررسی و شناخت سیستم حرکتی (تاریخچه سلامت، معاینات فیزیکی، تست های تشخیصی و علائم شایع) را شرح دهند.
- ۱۰- گچ، موارد استفاده، انواع آن در اندام های فوقانی و تحتانی تنه را شرح دهند.
- ۱۱- درمان پرستاری در گچ (مراقبت از بیمار در گچ، خشک شدن گچ، دریچه برداری و دو کفه کردن گچ) را شرح دهند.
- ۱۲- مراقبت از بیمار در گچ در هنگام خشک شدن و پس از آن، عوارض گچ، سندرم کمپارتان، سندرم گچ، آمبولی چربی، عفونت، ترومبوز ورید عمقی را توضیح دهند.
- ۱۳- بررسی و شناخت کلی از بیماران تحت کشش پوستی و استخوانی، و مداخلات پرستاری را توضیح دهند.
- ۱۴- بررسی و شناخت بیمار مبتلا صدمات سیستم حرکتی (کوفتگی، کشش و پیچ خوردگی، در رفتگی مفاصل و شکستگی) را شرح دهند.
- ۱۵- مداخلات پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری، اهداف و برآیندهای مورد انتظار را در انواع شکستگی های مورد بحث در کلاس شرح دهند.
- ۱۶- بررسی و شناخت اختصاصی بیمار مبتلا به بیماری های متابولیکی از جمله پوکی استخوان نرمی استخوان، نقرس و آرتریت نقرسی را با ذکر علائم و نشانه ها شرح دهند.
- ۱۷- در بررسی و شناخت بیمار با تومورهای استخوانی، انواع، خطر سازها، و معیارهای تشخیصی را شرح دهند
- ۱۸- عفونتهای استخوانی (استئومیلیت، آرتریت عفونی، سل استخوان و مفاصل و سل ستون فقرات) علائم و نشانه و روشهای درمانی و آموزش به بیمار را شرح دهند.
- ۱۹- بیماریهای بافت همبند مانند آرتریت روماتوئید، اسکلرودرمی، لوپوس اریتماتوز و استئو آرتریت را با ذکر علائم و نشانه ها و روشهای درمانی از پیشگیری تا نوتوانی شرح دهند.
- ۲۰- آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارش را شرح دهند.
- ۲۱- بررسی و شناخت تغذیه و سیستم هضم و جذب (تاریخچه سلامت، معاینات فیزیکی، تست های تشخیصی و علائم شایع) را شرح دهند.
- ۲۲- تغذیه در فرد سالم، سوء تغذیه و انواع روش های تغذیه را شرح دهند.
- ۲۳- بیماریهای شایع دهان و دندان (استوماتیت - ژنژیویت - سرطان دهان - تورم و سنگ غدد بزاقی) را از نظر داده های حاصل از بررسی و شناخت و مراقبتهای مربوطه مورد مقایسه قرار دهند شرح دهند.
- ۲۴- بیماریهای شایع مری (واریس مری - ورم مری - سرطان مری - آشالازی - دیورتیکول) را از نظر داده های حاصل از بررسی و شناخت و مراقبتهای مربوطه مورد مقایسه قرار دهند
- ۲۵- بیماریهای شایع معده (گاستریت حاد و مزمن - سرطان معده - زخم معده) و مراقبتهای مربوطه را شرح دهند.
- ۲۶- بیماریهای التهابی روده (آپاندیسیت، پریتونیت) را از نظر داده های حاصل از بررسی و شناخت و مراقبتهای مربوطه مورد مقایسه قرار دهند
- ۲۷- بیماریهای التهابی مزمن (کولیت - کرون - سرطان - هموروئید - فیستول) و مراقبتهای مربوطه را توضیح دهند.
- ۲۸- فرایند پرستاری از بررسی و شناخت تا مداخلات و ارزشیابی را در بیماریهای شایع کبد و انواع یرقان - هیپاتیت - سیروز کبد - صدمات کبد، شرح دهند.
- ۲۹- بررسی و شناخت و تشخیص های پرستاری در بیماریهای شایع کیسه صفرا و التهاب کیسه صفرا و سنگ های صفراوی، و پانکراتیت را مقایسه کنند.

روش تدریس و وسایل آموزشی:

از آنجا که هدف از تدریس مباحث نظری افزایش دانش شناختی و کاربردی دانشجویان به منظور استفاده از این آموخته ها در عرصه و بر بالین بیمار است و با توجه به اینکه الگوی آموزش بالینی در دوره کارشناسی پرستاری، فرایند پرستاری است، این درس مبتنی بر مراحل ششگانه فرایند پرستاری تدریس خواهد شد به این منظور در اولین جلسات مربوط به هر یک از سیستم های مورد تدریس که اختصاص به مروری بر آناتومی و فیزیولوژی و آزمایشات تشخیصی سیستم مربوطه دارد، استاد درس به روش سخنرانی و پرسش و پاسخ تدریس خواهد نمود و در بقیه جلسات تدریس با اولین مرحله فرایند پرستاری یعنی بررسی و شناخت شروع خواهد شد. سپس تشخیص های پرستاری مربوطه و بدنبال آن برنامه ریزی در برگیرنده مداخلات پرستاری و پزشکی تدریس خواهد شد. اساتید با طرح سناریوهای فرضی دانشجویان را در یادگیری بهتر تمام مراحل فرایند پرستاری از جمله ثبت و ارزشیابی کمک خواهند نمود.

با توجه به کثرت تعداد دانشجویان و فشرده بودن زمان تشکیل کلاسها، روش اصلی تدریس در این درس سخنرانی می باشد، در کنار روش مذکور برای کمک به یادگیری بهتر فراگیران از روشهای پرسش و پاسخ، Case method تمرین و در صورت امکان بحث گروهی استفاده خواهد شد.

اساتید حسب نیاز (با توجه به اهداف درس) ممکن است از سایر روش ها و تکنیک تدریس نیز بهره بگیرند وسایل آموزشی: ویدئو پروژکتور، گچ و تخته سیاه، کتاب و مجله می باشند.

پروژه:

در شروع ترم دانشجویان به گروه های ۸ تا ۱۰ نفره تقسیم خواهند شد. هر گروه از دانشجویان وظیفه دارند مبتنی بر یک کیس آموزشی با مراجعه به کتابخانه و با استفاده از منابع به روز و مرتبط برای بیمار تشخیص های پرستاری را نوشته، برآیندهای مورد انتظار را تدوین و برنامه ریزی نمایند. دانشجویان برای انجام این پروژه باید در گروهها با هم همکاری نمایند و فرایند پرستاری تدوین شده را سرکلاس یا در جلسه ای که توسط مسئول درس مشخص خواهد شد تا قبل از تاریخ آزمون پایان ترم، ارائه نمایند. در زمان ارائه تمام اعضای گروه باید حاضر بوده و گروهی فرایند تهیه شده را ارائه نمایند. هر گروه باید یکی از اعضای را به عنوان نماینده گروه معرفی نمایند نماینده گروه موظف است بین اعضای گروه تقسیم وظایف نموده و مدیریت زمان برای تحویل به موقع پروژه را انجام دهد. نماینده رابط بین گروه و استاد مربوطه خواهد بود.

در نوشتن فرایند پرستاری باید به موارد زیر توجه شود:

- الف- تشخیص های پرستاری مبتنی بر تشخیص های پرستاری NANDA باشند
- ب- تشخیص های پرستاری الویت بندی شوند
- ج- برای هر تشخیص پرستاری اهداف مددجو محور نوشته شود
- د- برای هر تشخیص پرستاری برنامه مراقبتی نوشته شود برای هر مداخله یا برنامه مراقبتی دلیل با استناد به منابع معتبر نوشته شود
- ه- معیارهای ارزشیابی برای هر تشخیص پرستاری نوشته شود
- ز- منابع مورد استفاده باید به صورت صحیح با نوشتن عنوان منبع، سال انتشار، ناشر، نویسنده یا مترجم و شماره صفحات استفاده شده، نوشته شوند.
- س- گزارش نهایی باید تایپ شده به مسئول درس تحویل داده شود.

آمادگیهای لازم برای دانشجویان قبل از شروع کلاس :

از دانشجویان انتظار می رود

- ۱- قبل از شروع این واحد درسی، مروری بر مباحث تدریس شده در درس داروشناسی و مفاهیم پایه پرستاری داشته باشند
- ۲- مروری بر مفهوم و مراحل فرایند پرستاری داشته باشند
- ۳- قبل از شروع هر جلسه درس مطالعه مقدماتی در رابطه با موضوع درس انجام دهند و در فرایند یاددهی - یادگیری، مشارکت فعال داشته باشند.
- ۴- به موقع (۵ دقیقه قبل از ساعت شروع کلاس) در کلاس حاضر باشند
- ۵- از مطالعه جزوات غیر مرتبط با موضوع درس، صحبت با همکلاسی ها، استفاده از تلفن همراه و کار، نوت بوک و هر اقدامی که سبب اختلال در نظم کلاس گردد خودداری نمایند
- ۶- حضور فعال در جلسه درس داشته باشند (مانند گوش دادن فعال، مشارکت در پرسش و پاسخ ها)

روش ارزشیابی دانشجویان:

- الف- ارائه پروژه: نمره بر مبنای ۲۰ یا ۵ نمره بر مبنای ۱۰۰
- ب- آزمون کتبی (مشمول بر پرسش های عینی و ذهنی)
- آزمون میان ترم: میزان نمره اختصاص یافته: ۷ نمره بر مبنای ۲۰ معادل نمره ۳۵ از ۱۰۰
- آزمون پایان ترم: میزان نمره اختصاص یافته ۱۲ نمره بر مبنای ۲۰ معادل ۶۰ از ۱۰۰
- نحوه برگزاری کلیه آزمونها به صورت کتبی خواهد بود. از هیچ دانشجویی آزمون شفاهی گرفته نخواهد شد

تاریخ های برگزاری آزمون ها:

آزمون میان ترم: شنبه ۹۶/۸/۲۰ ساعت ۴-۲ بعد از ظهر

تاریخ امتحان پایان ترم درس:؟

سیاستها و قوانین دوره:

- 1- حضور فیزیکی به موقع و بدون غیبت در تمام جلسات کلاس درس الزامی است.
- ۲- در صورت غیبت بیش از ۴/۱۷ واحد درسی، دانشجو مجاز به شرکت در آزمون پایان ترم نخواهد بود و برای دانشجو نمره صفر منظور خواهد شد.
- ۷- تاخیر بیش از 5 دقیقه در کلاس به معنی غیبت در آن جلسه کلاس می باشد.

- ۸- شرکت در آزمون های میان ترم و پایان ترم و کوییز الزامی است
- ۹- کسب حدنصاب نمره به منظور قبول شدن در این واحد درس ۱۰ از ۲۰ معادل ۵۰٪ از ۱۰۰ می باشد
- ۱۰- استفاده از تلفن همراه در کلاس و جلسه امتحان ممنوع است و رعایت نکردن این قانون سبب اخراج دانشجو از کلاس یا جلسه امتحان خواهد شد.
- ۱۱- دانشجو مجاز به فعالیت های غیر مرتبط با موضوع جلسه نیست. (مانند نوشتن و یا مطالعه جزوه ای غیر مرتبط با موضوع جلسه، صحبت با همکلاسی ها و...)
- روش ارائه بازخورد:** بعد از هر بار پرسش و پاسخ مبحث قبلی درس جواب صحیح سوالات به بحث گذاشته می شود و از این طریق فیدبک لازم به دانشجویان داده خواهد شد.

منابع درس:

سلیمانی محمد علی، بهرامی نسیم، برونر سودارث ۲۰۱۰، پرستاری داخلی - جراحی، بیماریهای داخلی دستگاه گوارش (ترجمه)، تهران: نشر و تبلیغ بشری، ۱۳۹۰.

نصیری زیبا، برونر سودارث ۲۰۱۴، پرستاری داخلی - جراحی ارتوپدی (ترجمه)، تهران: نشر جامعه نگر ۱۳۹۳.

شوکتی مصطفی، مشعوف، زرگر شادی، پارچه بافیه سمانه، تذکری زهرا، برونر و سودارث، درسنامه پرستاری داخلی جراحی ۲۰۱۴، مفاهیم و چالش های مراقبت از بیمار: درد، آب و الکترولیت هاشوک، انکولوژی و... (ترجمه) تهران: نشر جامعه نگر ۱۳۹۳.

Ignatavicius Donna .workman Linda. medical surgical nursing-patient-centered collaborative care. st.louis.elsevier, 2016.

Rosduhi Caroline. Kawalski Mary. Text book of Basic nursing. Philadelphia: wolters Kluwer/Lippincott Williams&wilkins. 2012.

وضوعی و زمانبندی مباحث درس پرستاری بزرگسالان/سالمندان ۱

نیمسال اول سال تحصیلی ۹۷ - ۹۶ زمان و ساعت تشکیل کلاس: شنبه و سه شنبه ساعت ۲ - ۴

کلاس شماره ۹:

ردیف	تاریخ	روز و ساعت	موضوع درس	استاد	منابع مورد استناد
۱	۹۶/۶/۲۱	سه شنبه ۲-۴	معرفی درس و توضیح وظایف متقابل استاد دانشجو در فرایند تدریس، سیاست ها و قوانین درس	دکتر ابادری	
۲	۲۵/۶/۹۶	شنبه ۲-۴	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی سیستم گوارش	دکتر شهریاری	ارزیابی عملکرد دستگاه هاضمه فصل ۳۴ فیزیولوژی گایتون
۳	۹۶/۶/۲۸	سه شنبه ۲-۴	مراحل فرایند پرستاری: بررسی و شناخت و تشخیص های پرستاری	دکتر ابادری	برونر و سودارث ۲۰۱۴ مفاهیم پایه در پرستاری، فصل
۴	۹۶/۷/۱	شنبه ۲-۴	و هضم سیستم و تغذیه سیستم شناخت و بررسی جذب(تاریخچه، معاینات، تست های تشخیصی و علائم شایع)	دکتر شهریاری	ارزیابی عملکرد دستگاه هاضمه فصل ۴۴ نحوه گرفتن شرح حال باربارا بیتس
۵	۹۶/۷/۴	سه شنبه ۲-۴	مراحل فرایند پرستاری: تدوین اهداف و برنامه ریزی	دکتر ابادری	برونر و سودارث ۲۰۱۴ مفاهیم پایه در پرستاری، فصل ۱
۶	۹۶/۷/۱۵	شنبه ۲-۴	فرایند پرستاری در تغذیه درمانی بیماران (تغذیه در فرد سالم، سوء تغذیه، انواع روش های تغذیه، سامان دهی مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به سوء تغذیه(چاقی، بی اشتهایی و پرخوری عصبی)	دکتر شهریاری	برونر: روش درمانی هاضمه و گوارشی فصل ۴۵
۷	۹۶/۷/۱۸	سه شنبه ۲-۴	مروری بر آناتومی و فیزیولوژی و ارزیابی عملکرد دستگاه عضلانی اسکلتی، انجام معاینات فیزیکی، تست های تشخیصی، علائم شایع و مراقبت های پرستاری	خانم مردانیان	برونر و سودارث ۲۰۱۴ فصل ۴۰
۸	۹۶/۷/۲۲	شنبه ۲-۴	فرایند پرستاری در مددجویان مبتلا به اختلالات هضم و جذب، (اختلالات دهان و دندان غدبزاقي) مری(آشالازی، دیسفاژی، ریفلکس)}	دکتر شهریاری	برونر و سودارث ۲۰۱۴: اداره بیماران مبتلا به اختلالات دهان و مری فصل ۴۶
۹	۹۶/۷/۲۵	سه شنبه ۲-۴	پرستاری در صدمات سیستم حرکتی(کوفتگی، کشیدگی، پیچ خوردگی، در رفتگی، شکستگی)	خانم مردانیان	برونر و سودارث ۲۰۱۴ فصل ۴۳
۱۰	۹۶/۷/۲۹	شنبه	فرایند پرستاری در مددجویان مبتلا به اختلالات معده(گاستریت حاد و مزمن، زخم معده، سرطان معده)	دکتر	برونر و سودارث ۲۰۱۴: اداره بیماران مبتلا به اختلالات

معدده و ودوازده فصل ۴۷	شهریاری		۲-۴		
برونر و سودارث ۲۰۱۴ فصل ۴۳	خانم مردانیان	فرایند پرستاری در عوارض دیررس شکستگی، شکستگی مناطق خاص،	سه شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۲	۱۱
برونر و سودارث ۲۰۱۴: اداره بیماران مبتلا به اختلالات صفاوی فصل ۵۰	دکتر شهریاری	پانکراتیت حاد، سرطان پانکراس، صدمات پانکراس، کله سیستمیت حاد و مزمن، سرطان کیسه صفا،	شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۶	۱۲
برونر و سودارث ۲۰۱۴، فصل ۴۲ و ۴۱	خانم مردانیان	آمپوتاسیون فرایند پرستاری در اختلالات پا، هالوس والگوس - مراقبت در انواع گچ در اندام های فوقانی وتحتانی	سه شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۹	۱۳
برونر و سودارث ۲۰۱۴: اداره بیماران مبتلا به اختلالات روده و رکتوم فصل ۴	دکتر شهریاری	فرایند پرستاری در اختلالات سیستم دفعی آنورکتال، هموروئید، کیست پایلونیدال، آنورکتال، آبسه رکتال، یبوست، بی اختیاری مدفوع	شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۱۳	۱۴
برونر و سودارث ۲۰۱۴ مفاهیم پایه در پرستاری، فصل ۱	دکتر ابادری	مراحل فرایند پرستاری: اجرا و ارزشیابی	سه شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۱۶	۱۵
	اساتید	آزمون میان ترم ۷ جلسه از مباحث گوارش و ۴ جلسه عضلانی اسکلتی	شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۲۰	۱۶
برونر و سودارث ۲۰۱۴: ارزیابی و درمان بیماران مبتلا به اختلالات کبدی فصل ۴۹	دکتر شهریاری	هپاتیت ویروسی و باکتریایی، آبسه کبد، کیسه صفا و پانکراس، پیوند کلیه، آمیلوئیدوزیس و بیماری ویلسون	سه شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۲۳	۱۷
برونر و سودارث ۲۰۱۴، فصل ۴۲	خانم مردانیان	فرایند پرستاری در استئوپروز، استئومالاسی، استئومیلیت	شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۲۷	۱۸
برونر و سودارث ۲۰۱۴، فصل ۳۹	خانم مردانیان	فرایند پرستاری در آرتريت رو ماتوئید و لوپوس اریتماتوز	سه شنبه ۲-۴	۹۶/۸/۳۰	۱۹
برونر و سودارث ۲۰۱۴: اداره بیماران مبتلا به اختلالات روده و رکتوم فصل ۴۸	دکتر شهریاری	سامان دهی و مراقبت پرستاری از مددجویان مبتلا به اختلالات روده ای (اختلالات التهابی، کولیت اولسراتیو، اسهال، بیماری کرون، آپاندیسیت، پریتونیت)	شنبه ۲-۴	۹۶/۹/۴	۲۰
برونر و سودارث ۲۰۱۴، فصل ۴۲	خانم مردانیان	فرایند پرستاری در استئوآرتريت، آرتريت عفونی، پاژه، سل استخوان و مفاصل و ستون فقرات	سه شنبه ۲-۴	۹۶/۹/۷	۲۱

۲۲	۹۶/۹/۱۱	شنبه ۲-۴	گاسترو آنتریت، عفونت های انگلی سندرم روده تحریک پذیر	دکتر شهریاری	برونر: اداره بیماران مبتلا به اختلالات روده و رکتوم فصل ۴۸
۲۳	۹۶/۹/۱۴	سه شنبه ۲-۴	فرایند پرستاری در فیکساتور، تراکشن و مراقبتهای قبل و بعد از اعمال جراحی ارتوپدی	خانم مردانیان	برونر و سودارث ۲۰۱۴، فصل ۴۱
۲۴	۹۶/۹/۱۸	شنبه ۲-۴	فرایند پرستاری در تومورها و سرطان روده، هرنی، دیورتیکول، ترومای روده	دکتر شهریاری	برونر و سودارث ۲۰۱۴: اداره بیماران مبتلا به اختلالات روده و رکتوم فصل ۴
۲۵	۹۶/۹/۲۱	سه شنبه ۲-۴	فرایند پرستاری در اسکلو درمی، نقرس، آرتریت نقرسی، تومورهای استخوانی	خانم مردانیان	برونر و سودارث ۲۰۱۴، فصل ۳۹ و ۴۲
۲۶	۹۶/۹/۲۵	شنبه ۲-۴	مفاهیم پایه در تعادل اسید و باز	دکتر اباذری	برونر و سودارث ۲۰۱۴: تعادل مایعات و الکترولیت ها فصل ۱۳
۲۷	۹۶/۹/۲۸	سه شنبه ۲-۴	اختلالات اسید و باز (اسیدوز تنفسی و متابولیک، آکالوز تنفسی و متابولیک)	دکتر اباذری	برونر و سودارث ۲۰۱۴: تعادل مایعات و الکترولیت ها فصل ۱۳
۲۸	۹۶/۱۰/۲	شنبه ۲-۴	فرایند پرستاری در اختلالات اسید و باز	دکتر اباذری	برونر و سودارث ۲۰۱۴: تعادل مایعات و الکترولیت ها فصل ۱۳